

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Alternatív vitarendezés a kártérítési perekben

Szerző:

dr. Bogdán Viola

Budapest, 2023. május 15.

I. Bevezetés

A kártérítés iránti peres eljárás és az egyes alternatív eljárások közötti különbség több aspektusból is vizsgálható. Az egyik ilyen elemzési szempont az *időszerűség*. Megítélésem szerint a kártérítési perek esetében egy jóval komplexebb keresetlevél előterjesztése szükséges, mint például a közös megegyezésen alapuló házassági bontóperben, vagy esetlegesen egy gondnokság alá helyezési perben. A kártérítési perek esetében pontosan körülírt, határozott kereseti kérelem megfogalmazása elengedhetetlen, de emellett a felek tényelőadási kötelezettségének is kiemelten fontos szerep jut. A kártérítési perekben pontosan szükséges megjelölni a kárt, a károkozó magatartást, továbbá a károkozó magatartás és a kár közötti okozati összefüggést is. Nem beszélve arról, hogy amennyiben kártérítési igényhez kamatfizetésre történő kötelezés iránti kereseti kérelem is párosul, az arra vonatkozó kereseti kérelemnek és tényelőadási kötelezettségnek is kellően határozottnak és pontosnak kell lennie. Az ügyfelek többségének pedig - beszéljünk akár a perben jogi képviselővel vagy éppen személyesen eljáró ügyfélről - sok esetben gondot okoz egy perfelvételre alkalmas keresetlevél összeállítása, illetőleg előterjesztése. A keresetlevél hiányainak kiküszöbölése érdekében pedig a bíróságnak - a jogszabályváltozást követően - hiánypótlásra kell felhívnia még a jogi képviselővel eljáró felperest is. Mindezek miatt a peres eljárás meg sem indul, a keresetlevél nem lesz alkalmas a perfelvételre, tehát a felperes kártérítési igényérvényesítése már ezen a ponton nehézségekbe ütközik. Amennyiben viszont egy perfelvételre alkalmas keresetlevél áll a bíróság rendelkezésére, abban az esetben is hosszúra nyúlhat a peres eljárás, különös tekintettel a bizonyítási eljárás lefolytatására. Összességében egy kártérítési peres eljárás akár évekre is elhúzódhat. Itt jegyzem meg, hogy nem csupán maga a szakértői bizonyítás időigényessége, hanem már magának a megfelelő szakértőnek a kiválasztása, illetőleg annak a leterheltsége is befolyással van a kártérítési perek elhúzódására.

A másik összehasonlítási szempont nem más, mint *a költségek* kérdése. Vitathatatlan, hogy egy kártérítési per megindítása, lefolytatása komoly anyagi ráfordítással járhat a felekre nézve, különös tekintettel arra, hogy az esetek túlnyomó részében a jogvita elbírálásához szakértő bevonása is szükségessé válik. Ez pedig jelentős anyagi megterhelést jelenthet a felekre nézve.

Harmadlagos vizsgálati szempont a *felek akaratának érvényesülése*. Értem ez alatt azt a tényt, hogy a kártérítési perben a bíróság az irányadó jogszabályok, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján hozza meg a döntését, tehát a peres eljárásban a felek akarata kevésbé érvényesül. Ezzel szemben viszont az alternatív jogi eszközök azt a célt szolgálják, hogy a felek között, akaratukban mindenben egyező egyezség szülessen.

Természetesen ezen túl más szempontok - például az *eljárás megindulása*, az *eljárás befejezése*, a *jogorvoslati fórumok* számbavétele - mentén is össze lehet hasonlítani az egyes eljárásokat, (amit a dolgozatban meg is teszek) azonban véleményem szerint ez a három tényező az, ami alapján jól meg lehet ragadni a peres eljárás és az alternatív vitarendezési eljárások közötti különbségeket.

Szakdolgozatomnak egyrészt célja, hogy az egyes vitarendezési fórumok összevetése során feltárjam azt, hogy a felek a vitás kártérítési ügyeikkel, mely fórumokhoz fordulhatnak. Másrészt arra próbálok választ találni, hogy a jelenleg igénybe vehető, bíróságon kívüli vitarendezésre hivatott fórumok mennyire hatékonyak, alkalmasak-e a szerepük betöltésére, esetlegesen a kártérítés iránti polgári peres eljárás kiváltására.

II. A kártérítési perekről röviden

Mielőtt rátérek a dolgozat tárgyát képező alternatív vitarendezési fórumokra, úgy gondolom célszerű röviden a kártérítési perekről is néhány gondolatot rögzíteni. Ezzel is lehetőséget teremtve annak, hogy jobban el tudjuk határolni az egyes jogintézményeket egymástól és magától a kártérítési peres eljárástól is.

Mivel maga a kártérítés iránti igény rendkívül sokrétű és sokféle (például egészségügyi-, munkáltató-, munkavállalói-, hozzátartozói-, szavatossági-, jótállási-, veszélyes üzemi-, közhatalmi stb.) lehet, amelyekről külön tanulmányokat lehetne írni, azonban jelen dolgozatban átfogó jelleggel, általánosságban térek ki a bíróság előtti kártérítési igényérvényesítésre anélkül, hogy belemennék részletesen bármelyik ügycsoport feldolgozásába.

Véleményem szerint a kártérítési per az egyik leggyakoribb pertípusként aposztrofálható, hiszen minden olyan esetben felmerülhet a peres eljárás lefolytatásának lehetősége, amikor valaki - akár a szerződés megszegésével, akár szerződésen kívül - kárt okoz a másik félnek.

Fontos rögzíteni, hogy annak eldöntése, hogy a károsult hogyan, milyen módon próbálja meg érvényesíteni a kárigényét teljes mértékben kizárólag a saját belátásán múlik. A felet megillető rendelkezési szabadságból következik, hogy a károsult fél szabadon eldöntheti, hogy pert indít-e és ha igen, akkor a károkozóval szemben pontosan milyen igényt támaszt, azaz mit követel tőle.¹ Ezzel kapcsolatban azonban meg kell jegyezni, hogy az igény - álláspontom szerint - nem lehet parttalan, hiszen nyilvánvalóan az elszenvedett kárt alapul véve szükséges azt meghatározni.

A fentiekén túl - ugyancsak a fél rendelkezési jogából fakadóan - a károsult személy jogosult eldönteni azt is, hogy bírósági útra tereli az ügyét, vagy esetleg más, alternatív eljárásban próbálja meg érvényesíteni a kártérítési igényét.² De joga van ahhoz is a károsultnak, hogy valamennyi eljárást mellőzve, saját maga próbálja meg - nyilvánvalóan törvényes keretek között - a károkozóval

---

¹ Raduly Zsuzsa: Miben különbözik az eredményes mediáció a polgári jogi igény teljesítésétől? (Jogtudományi Közlöny, 2013/7-8., 383-389. oldal.).

² Uo. 389. oldal.

közvetlenül rendezni a felmerült jogvitáját.³ Természetesen arra is van mód, hogy a sérelmet szenvedett személy egyáltalán ne érvényesítse a kárigényét, de jelen dolgozat szempontjából ez a lehetőség a vizsgálat körén kívül esik.⁴

Közelebb lépve a kártérítési igény peres úton történő érvényesítéséhez először is a jelenleg hatályos anyagi jogi szabályozásra térek ki, azok közül is arra, ami jelen dolgozat szempontjából relevanciával bír. Az anyagi jogi szabályok rövid ismertetésének azért van jelentősége, hogy így kontextusba tudjuk helyezni, hogy a károsult fél milyen jellegű kárigényt érvényesíthet az alternatív eljárásokban. Továbbá azért is érdemes néhány mondatot szentelni az anyagi jogi szabályoknak, mivel látni fogjuk a későbbiekben, hogy az alternatív eljárásokban - jó esetben - a felek megegyezése lesz az irányadó, így pedig nem feltétlenül jutnak érvényre az anyagi jogi szabályok.

A kártérítésre vonatkozó anyagi jogi szabályokat a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) XXVI. CÍM alatt találjuk. A korábban hatályos Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényben (a továbbiakban: régi Ptk.) rögzített anyagi jogi szabályozáshoz képest, a Ptk. eltérő szabályokat tartalmaz a vagyoni/nem vagyoni kárt illetően. Ugyanis a Ptk.-ban a nem vagyoni hátrány kikerült a hagyományos kárfogalomból, annak kompenzálására a személyiségi jogok megsértése miatti szankcióként a sérelemdíj szolgál.

A kártérítési igény kapcsán a Ptk. rögzíti, hogy a károkozó a kárt pénzben köteles megtéríteni, kivéve, ha a körülmények a kár természetben való megtérítését indokolják.⁵ Kimondja továbbá azt is, hogy a bíróság nincs kötve a károsult kérelméhez a kártérítés módjának meghatározása körében; ugyanakkor a kártérítésnek azt a módját a bíróság nem alkalmazhatja, amely ellen valamennyi fél tiltakozik.⁶

A fentiekből egyértelműen következik, hogy polgári jogi normarendszer elsősorban a kár pénzbeli megtérítését írja elő azzal, hogy a kár természetbeni megtérítésére kivételes esetben kerülhet sor. A természetbeni kártérítés ugyanis - logikusan - csak akkor jöhet szóba, ha a körülmények ezt indokolják, azaz például a kártérítés tárgyát a károkozó maga is termeli vagy az egyébként az a

---

³ Uo. 383-389. oldal.

⁴ Raduly Zsuzsa: Miben különbözik az eredményes mediáció a polgári jogi igény teljesítésétől? (Jogtudományi Közlöny, 2013/7-8., 383-389. oldal).

⁵ Ptk. 6:527. § (1) bekezdés.

⁶ Ptk. 6:527. § (3) bekezdés.

rendelkezésre áll.⁷ Erre tipikus példa lehet, ha a kárigény valamilyen mezőgazdasági terménnyel kapcsolatban merül fel, és a károkozó maga is termeli az adott terményt.

Megjegyzem, hogy a kialakult bírói gyakorlat kezdetben azt az elvet követte, hogy a bíróság a kártérítés módjának megállapításánál nincs kötve a felek kérelméhez. Azaz a bíróságnak kellett eldöntenie, hogy milyen eszközökkel lehetett a leginkább elérni azt, hogy a károsult olyan helyzetbe kerüljön, mint amilyenben a károkozást megelőzően volt. A bíróság továbbá a kártérítés olyan formáját is meghatározhatta, amelyet a fél nem kért, így akár a pénzbeli kártérítés helyett elrendelhetette az eredeti állapot helyreállítását vagy fordítva.⁸ Ezt a gyakorlatot azonban a Kúria meghaladottnak tekintette annyiban, hogy már csak a régi Ptk. alapján elbíráható ügyekben tekinti irányadónak.⁹

A jelenleg hatályos Ptk. hatálya alá tartozó kártérítési ügyekben a bíróság - a kereseti kérelemtől függetlenül - elrendelheti, hogy a károkozó a kárt természetben térítse meg, ha ezt indokoltnak találja. Elrendelheti továbbá a kár egyösszegű megtérítését, de akár járadék fizetésére kötelezheti a károkozót, és lehetősége van arra is, hogy a kettőt vegyesen is alkalmazza. A bíróság továbbá a reparáció módjaként elrendelheti az eredeti állapot helyreállítását - *in integrum restitutio* - is, különösen akkor, ha a károkozó a közreműködést kifejezetten vállalja, ahhoz hozzájárul. Az egyetlen megkötés ezzel kapcsolatban, hogy a bíróságnak azt a kártérítési módot kell alkalmaznia, amely a teljes jóvátétel elvét a legcsekélyebb sérelemmel és a leghatékonyabban biztosítja.¹⁰

A kártérítési igények érvényesítésének - hatályos - perjogi szabályait a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényben (a továbbiakban: Pp.) találjuk. A bíróságok hatásköre a követelés összege alapján állapítható meg, azaz, ha a követelés összege a harmincmillió forint nem haladja meg, abban az esetben a járásbíróságnak/kerületi bíróságnak van hatásköre az ügy elbírálásra. Amennyiben a követelés összege harmincmillió forint vagy annál magasabb, az illetékes törvényszék jár el az ügyben.¹¹ A járásbíróság/kerületi bíróság előtti eljárásban a jogi képviselő - főszabály szerint - nem

---

⁷ Raduly Zsuzsa i.m. 389. oldal.

⁸ Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának 44. számú állásfoglalása.

⁹ 1/2014. Polgári jogegységi határozata.

¹⁰ BH1980. 399.

¹¹ Pp. 20. § (1) és (3) bekezdések.

kötelező¹², míg a törvényszék előtt indult elsőfokú ügyben a fél jogi képviselővel köteles eljárni.¹³ Ennek pedig - álláspontom szerint - a perköltség szempontjából mindenképp jelentősége van, hiszen a per a jogi képviselő részvételével költségesebbé válik. Ez pedig mindenképp hátrányt jelenthet az alternatív vitarendezési módokhoz képest.

Fontosan tartom ugyanakkor megjegyezni, hogy amennyiben a kizárólag pénzfizetésre irányuló, lejárt követelés a hárommillió forintot nem haladja meg, abban az esetben a jogosult - jogszabályban meghatározott további feltételek esetén - fizetési meghagyásos eljárásban érvényesítheti az igényét.¹⁴

Szintén hátránya a pernek az alternatív vitarendezési fórumokhoz képest, hogy a feleknek semmilyen ráhatása nincs arra, hogy az ügyükben melyik bíró járjon el, és arra sem, hogy az eljárás végén az irányadó jogi megoldástól eltérő megállapodás szülessen.¹⁵

A kártérítési per lezárását tekintve, az ügy érdemben egyrészt zárulhat bírósági meghagyás kibocsátásával, másrészt pedig ítélethozatallal (keresetet elutasító ítélet, marasztaló ítélet). Az egyéb tárgyú peres eljáráshoz hasonlóan, a kártérítési perben hozott ítélettel szemben is helye van rendes jogorvoslatnak, azaz a fellebbezésnek.¹⁶ Ezen túl - rendkívüli jogorvoslatként - a fél, aki sérelmesnek tartja magára nézve a bíróság döntését perújítást, illetőleg felülvizsgálati eljárást (is) kezdeményezhet. A rendkívüli jogorvoslatnak szigorú szabályai vannak; az arra vonatkozó hatályos rendelkezéseket a Pp.-ben találjuk meg.¹⁷

A fentiek alapján látható, hogy a kártérítés iránti igény érvényesítése jóval kötöttebb a polgári peres eljárásban, mint azt majd látni fogjuk az alternatív vitarendezési eljárásoknál.

A peres eljárásokban - ellentétben az alternatív eljárásokkal - nem feltétlenül a közös nevező megtalálása a cél, sokkal inkább valamely fél érdekének az érvényesítése a másik fél érdeknek

---

¹² Pp. 72. § (2) bekezdés.

¹³ Pp. 72. § (1) bekezdés.

¹⁴ A fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény 3. § (2) bekezdés.

¹⁵ Csemáné Váradi Erika: Az alternatív vitarendezési lehetőségek - módszerek és eljárások MISKOLCI JOGI SZEMLE 14. évfolyam (2019) 1. különszám (1. oldal).

https://www.mjsz.unimiskolc.hu/files/8163/5_varadierika2.pdf (letöltés időpontja: 2023. április 27.)

¹⁶ Pp. 364-378. §.

¹⁷ Pp. 392-404. §.

kiszorítása mellett.¹⁸ Ezáltal a felek között kialakult viszony még inkább elmérgesedhet, és a felek közötti ellenszenv gátat szabhat az együttműködésüknek, és akár el is lehetetleníti azt.¹⁹ A pervesztes fél *quasi* büntetéséként fogja fel a bíróság döntését, amely okból akár a fél a jövőben végrehajtást akadályozhatja.²⁰ A fentiek okán a peres eljárás rendkívül hosszúra nyúlhat, és jelentős költségeket idézhet elő a felekre nézve.²¹

III. Az egyes alternatív vitarendezési módok

A felek között kialakult konfliktusok kezelésében az alternatív vitarendezési lehetőségek -álláspontom szerint - kiemelt jelentőséggel bírnak. Látni fogjuk, hogy Magyarországon jelenleg a felek a polgári peres eljárás kezdeményezése helyett több fórum közül is választhatnak vitás ügyeik, így adott esetben a kártérítés iránti ügyeik rendezésére is. Ilyen alternatív megoldást nyújthat a választottbíráskodás intézménye, a mediációs eljárás igénybevétele, a közjegyző előtti egyezségéi eljárás lefolytatása, valamint a békéltető testületek előtti vitarendezési lehetőség attól függően, hogy kik a vitás felek és pontosan milyen jellegű (kár)igény merült fel. A továbbiakban ezeket a megoldási lehetőségeket vizsgálom.

1. Az állandó választottbíráskodás, az eseti (ad hoc) választott bíráskodás egymáshoz és a polgári peres eljáráshoz való viszonya

A választottbíráskodás (*arbitrációról*) egy sajátos polgári jogi eljárás.²² Egy olyan speciális alternatív vitarendezési fórumot takar, ahol a felek a vitás kérdésre figyelemmel maguk dönthetnek arról, hogy milyen szakmai ismeretekkel rendelkező bírák alkalmasak a jogvitájuk eldöntésére.²³

A választottbíráóságok olyan magánbíráóságoknak tekinthetők, ahol a vitában érintett felek megállapodnak abban, hogy jogvitájuk eldöntését az általuk kijelölt választottbíráóságra delegálják, a

---

¹⁸ Somogyi Árpád: Mi fán terem a mediáció? Jogalkotásunk nyomában 2000. január (20. oldal).

¹⁹ Uo. 20. oldal.

²⁰ Uo. 20. oldal.

²¹ Uo. 20. oldal.

²² Németh János-Varga István (szerk.): Egy új polgári perrendtartás alapjai, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., 2014. (647. oldal).

²³ Erdős Éva: A megújult választottbíráósági eljárása MISKOLCI JOGI SZEMLE 14. évfolyam (2019) 1. különszám (44. oldal).

rendes bírósági eljárás mellőzése mellett.²⁴ A feleknek lehetősége van arra, hogy a megállapodásukban eldöntsék, hogy mely ügyleteikre és azon belül is, pontosan mely kérdések vonatkozásában kötik ki a választottbírói eljárást.²⁵

A választottbíráskodás lényege tehát abban rejlik, hogy a bírósági peres eljárás helyett a felek a felmerült jogvitáit az általuk választott eseti (*ad hoc*) vagy állandó választottbírói bíróság dönti el.²⁶ A választottbírói bíróság tehát egy vagy több választottbíróból áll, és a felek kikötéssel vagy választottbírói szerződéssel átruházzák rá a polgári jogi jogvitájuk eldöntését.²⁷

A választottbírói szerződés a felek megállapodása, amelyben meghatározott - akár szerződéses, akár szerződésen kívüli - jogviszonyukból keletkező, köztük már felmerült vagy a jövőben felmerülő minden, vagy valamely konkrétan meghatározott vitát választottbíráskodásnak vetnek alá. A választottbírói szerződés lehet más szerződés része, azaz választottbírói kikötés vagy önálló szerződés.²⁸

Ennek nyomán a választottbírói bíróság előtt számos ügytípus előfordul, például magánjogi-, gazdasági-, pénzügyi-, vagy energetikai tárgyú.²⁹ A feleknek az eljárásban megvan a szabadságuk, hogy eldöntsék az eljárásuk alapvető kérdéseit, a választottbírók személyét, továbbá az eljárás székhelyét, nyelvét, az alkalmazandó anyagi- és eljárási szabályokat.³⁰ Ezen vonásai az eljárásnak mindenképp előnyként értékelendők a peres eljáráshoz képest.

A választottbírói eljárás tehát hasonlóan a többi alternatív eljáráshoz, egy harmadik, „külső” fél bevonására épül, azonban lényeges különbség, hogy ezen harmadik fél - hasonlóan a perben eljáró bíróhoz - felhatalmazást kap a döntéshozatalra.³¹

---

²⁴ Boronkay Miklós - ifj. Wellmann György: A választottbíráskodás helyzete Magyarországon MTA Law Working Papers 2015/12. Magyar Tudományos Akadémia / Hungarian Academy of Sciences Budapest ISSN 2064-4515 (2. oldal).

²⁵ Erdős Éva i.m. 44. oldal, Kúria 3/2013. PJE.

²⁶ 2017. évi LX. törvényben (a továbbiakban: Vbt.) 3. § (1) bekezdés 1. pont.

²⁷ Boronkay Miklós - ifj. Wellmann György i.m. 2. oldal.

²⁸ Vbt. 8. § (1) bekezdés.

²⁹ <https://mkik.hu/alternativ-vitarendezes> (letöltés időpontja: 2023. április 26.).

³⁰ U.o. (letöltés időpontja: 2023. április 26.).

³¹ Harsági Viktória és Woper Zsuzsa: Az igazságszolgáltatás kihívásai a XXI. században Tanulmánykötet Gáspárdy László professzor emlékére HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., 2007. (169. oldal).

A választottbíráskodás *előnye* továbbá az állami bíráskodáshoz képest gyorsabb és kevésbé formális, maga az eljárás pedig nem nyilvános.³² Az eljárás költségeit tekintve a kisebb perértékű eljárások esetén a választottbíráskodás olcsóbb, mint egy polgári per, mivel a választottbíráskodás egyfokú, így a költségek értelemszerűen is csak egyszer merülnek fel, szemben a többfokú bírósági eljárással.³³

A választottbíróági eljárás további *előnye*, hogy - alternatív vitarendezési fórumként - a felek között fennálló jogvitát teljes egészében véglegesen el lehet bírálni, ezáltal az ügyet véglegesen le lehet zárni. A feleknek ezen eljárás keretében lehetősége van arra, hogy meghatározzák a jogvita kereteit, az eljárás időrendjét és a bizonyítási eljárás menetét is.³⁴

A választottbíráskodással kapcsolatban alkalmazandó hazai szabályokat a Vbt.-ben találjuk meg. Azonban a választottbíróág kikötésére nem minden jogvita tekintetében nyílik lehetőség, ugyanis a törvény kifejezetten rögzíti, hogy mely esetekben nincs helye választottbíróági eljárásnak.³⁵ Ide tartoznak a fogyasztói szerződésből eredő jogviták, a Pp. Hetedik Részében szabályozott különleges eljárások, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény hatálya alá tartozó eljárásokban elintézendő ügyekben. Ugyanakkor a bizalmi vagyonkezelési szerződéssel összefüggő bármely jogviszony vonatkozásában helye van választottbíróági kikötésnek.³⁶

A feleknek lehetősége van arra, hogy a választottbíráskodás helyében szabadon állapodhatnak meg. Ilyen megállapodás hiányában a választottbíráskodás helyét a választottbíróági tanács az eset körülményeit figyelembe véve határozza meg, ideértve különösen azt, hogy az a feleknek megfelelő legyen.³⁷

A felek ellenkező megállapodása hiányában - főszabály szerint - a választottbíróági tanács dönti el, hogy tart-e tárgyalást, vagy az eljárást tárgyalás tartása nélkül folytatja le.³⁸

---

³² Bauer Miklós: Választottbíráskodás és mediáció (Jogtudományi Közlöny, 2005/12., 489-501. oldal).

³³ Uo. 489-501. oldal.

³⁴ <https://mkik.hu/valasztottbirosag> (letöltés dátuma: 2023. 04. 26.).

³⁵ Vbt. 1. § (3) bekezdés.

³⁶ Vbt. 1. § (4) bekezdés.

³⁷ Vbt. 31. §.

³⁸ Vbt. 36. § (1) bekezdés.

A választottbíróági ítélet ellen rendes jogorvoslatnak, azaz fellebbezésnek nincs helye. Tehát az eljárás egyfokú. A választottbíróági ítélet rendes bírói úton csak a választottbíróági ítélet *érvénytelenítése* iránt indított perben vizsgálható felül.³⁹

Az érvénytelenítés korlátjai vonatkozásában az állami bíróság az érvénytelenítési perben csak a lefolytatott választottbíróági eljárást vizsgálhatja, azt is csak a Vbt. által megengedett szűk körben.⁴⁰

Ugyanakkor helye van a választottbíróági ítélet átvételét követő egy éven belül *eljárásújítás*nak, ha a fél olyan tényre vagy bizonyítékra hivatkozik, amelyet az alapeljárásban önhibáján kívül nem érvényesített, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - a félre kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna.⁴¹ Ez a jogintézmény - véleményem szerint - a Pp.-ben szabályozott perújításnak feleltethető meg.

A választottbíróági ítélet hatálya ugyanaz, mint a jogerős bírósági ítéleté, annak végrehajtására a Vht. szabályai irányadók.⁴²

Hasonlóság az állandó választottbíróóság és az eseti választottbíróóság között, hogy egy adott, konkrét jogvita egyszeri eldöntésére alakulnak. További hasonlóság a két eljárás között, hogy *ad hoc* választottbíróóságok eljárása is főként a felek megállapodásán alapul. Ennek ellenére azonban az *ad hoc* választottbíróági eljárás a magyar vitarendezési gyakorlatban nem terjedt el nagy mértékben.⁴³ Azonban lényeges különbsége a két fórumnak, hogy ez utóbbi, amint a felek közötti vita lezárul megszűnik.⁴⁴

---

³⁹ Vbt. 47. § (1) bekezdés.

⁴⁰ BH 2009.57. (Legfelsőbb Bíróság a Gfv.XI.30.016/2008. számú határozata).

Balog Lajosné: Bepillantás a választottbíróági ítéletek érvénytelenítésének bírósági gyakorlatába (GJ, 2020/11-12., 54-60. oldal).

⁴¹ Vbt. 48. § - 52. §.

⁴² Vbt. 53. § (1) bekezdés.

Boronkay Miklós - ifj. Wellmann György: A választottbíráskodás helyzete Magyarországon (Magyar Tudományos Akadémia / Hungarian Academy of Sciences Budapest ISSN 2064-4515, 2015. május 27. (5. oldal).

Dr. Gráner Zsófia LL.M.: Az alternatív vitarendezés lehetséges útjai a polgári-gazdasági jogviták tekintetében, fókuszban a választottbíráskodással (20. oldal).

https://szekesfehervaritorvenyszek.birosag.hu/sites/default/files/news/az_alternativ_vitarendezes_lehetseges_utjai.pdf (letöltés dátuma: 2023. április 27.).

⁴³ Erdős Éva: A megújult választottbíróági eljárás MISKOLCI JOGI SZEMLE 14. évfolyam (2019) 1. különszám (39. oldal).

⁴⁴ Pásztor Réka: A választottbíráskodás, mint a konfliktuskezelés alternatívája 2017/4. MISKOLCI JOGI SZEMLE 13. évfolyam 52 (2018) 2. szám 1. kötet 1.1.12. alpont https://antk.uni-nke.hu/document/akk-uni-nke-hu/Opuscula_Juv_4.pdf (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

További különbség az állandó választottbíróság és az *ad hoc* választottbíróság között, hogy az állandó választottbíróság egy intézményesült fórum, ami azt jelenti, hogy van székhelye, épülete, szervezete, bírái, és önálló eljárási szabályzata.⁴⁵

Az eseti jelleggel felállított választottbíróság minden olyan esetben szabadon eljárhat, amely törvény által nincs szabályozva. Ezzel azonban fennállhat annak a veszélye, hogy rendszertelenné válhat az eseti választottbíráskodás, mivel a különböző választottbírók szabadon befolyásolhatják az eljárást.⁴⁶

Ugyanakkor érdemes rámutatni arra, hogy az utóbbi évtizedekben létrejöttek olyan választottbíróságok, amelyek ugyan esetinek vallják magukat, azonban állandó választottbírósági jelleggel működnek.⁴⁷ Példaként a Budapesti Ügyvédi Kamara által éltére hívott választottbíróságot mutatom be. A választottbíróság alapításának indoka az állandó választottbíróságok kapacitáshiánya volt.⁴⁸ Ezen eseti választottbíróság kereskedelmi, gazdasági, szerződéses és szerződésen kívüli jogviszony alapján eljárhat.⁴⁹

A Budapesti Ügyvédi Kamara tagjai közül bárki lehet választottbíró, akit az adott jogvita elbírálásra kijelöltek, illetőleg a tanácselnöknek megválasztottak.⁵⁰ A felek választottbírósági kikötés esetén eldönthetik, hogy a gazdasági kamarai intézményes, vagy a Mintaszabályzat szerinti eseti választottbíráskodás mellett kívánják rendezni a jogvitáikat.⁵¹

Az eseti választottbírósági eljárás a keresetlevél benyújtásával indul meg.⁵² A választottbíróság jogosult eldönteni, hogy az ügyben tart-e tárgyalást vagy pedig az eljárást anélkül folytatja le.⁵³

---

⁴⁵ Erdős Éva i.m. 39. oldal.

https://www.mjsz.uni-miskolc.hu/files/8165/7_erd%C5%91seva.pdf (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

Dr. Gráner Zsófia i.m. 20. oldal.

https://szekesfehervaritorvenyszek.birosag.hu/sites/default/files/news/az_alternativ_vitarendezes_lehetseges_utjai.pdf (letöltés dátuma: 2023. április 27.).

⁴⁶ Pásztor Réka: A választottbíráskodás, mint a konfliktuskezelés alternatívája 2017/4. MISKOLCI JOGI SZEMLE 13. évfolyam 52 (2018) 2. szám 1. kötet 1.1.12. alpont https://antk.uni-nke.hu/document/akk-uni-nke-hu/Opuscula_Juv_4.pdf (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

⁴⁷ Uo. (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

⁴⁸ Uo. (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

⁴⁹ A Budapesti Ügyvédi Kamara Elnökségének ajánlása szerinti Eseti választottbíráskodás Eljárási Mintaszabályzata - módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva - (1. oldal) <https://bpugyvedikamara.hu/per-nelkul/ugyvedek-mint-valasztott-birak/> (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

⁵⁰ Uo. 2. oldal (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

⁵¹ Dr. Gráner Zsófia LL.M.: Az alternatív vitarendezés lehetséges útjai a polgári-gazdasági jogviták tekintetében, fókuszban a választottbíráskodással (20. oldal), <https://bpugyvedikamara.hu/per-nelkul/ugyvedek-mint-valasztott-birak/> (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

https://szekesfehervaritorvenyszek.birosag.hu/sites/default/files/news/az_alternativ_vitarendezes_lehetseges_utjai.pdf (letöltés dátuma: 2023. április 27.).

⁵² A Budapesti Ügyvédi Kamara Elnökségének ajánlása i.m. 12. § (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

⁵³ Uo. 14. § (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

Az eljárásban lehetőség van szakértő kirendelésére, az erre irányadó szabályok a Pp. szakértő kirendelésre vonatkozó szabályokkal egyezik meg.⁵⁴ Az eseti választottbíróóság - főszabály szerint - a tanács megalakulásától számított *6 hónapon belül* fejezi be az eljárását.⁵⁵ Az eljárás végzéssel vagy ítélettel zárul.⁵⁶ Amennyiben viszont a felek egyezséget kötnek az eljárásban, úgy a választottbíróóság megszünteti az eljárást.⁵⁷

Az eseti választottbíróóság ítéletével szemben fellebbezésnek nincs helye, azonban lehetőség van az ítélet érvénytelenítését kérni a törvény meghatározott esetben.⁵⁸

Az *eljárási illeték* összege - hasonlóan a peres eljáráshoz - az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) szerint alakul.⁵⁹ A választottbírák díjazása a vitás ügy értékének, az ügy bonyolultságának, az ügyre fordított idő és „más irányadó” körülmények figyelembevételével kerül sor, a díjak maximalizálása mellett.⁶⁰

Hasonlóan az állandó választottbíróóság által hozott döntéshez, az eseti (*ad hoc*) választottbíróóság határozatai is egyenértékűek a rendes bírósági döntésekkel.⁶¹ A meghozott ítéletekhez állami végrehajtási kényszer tapad.⁶² Ugyanez igaz a perben hozott érdemi döntésekre is.

Legyen szó akár az állandó, akár az eseti választottbíráskodásról, mindkettő *előnye*, hogy a felek a jogvitájukkal - saját államaik bíróságaitól különböző - semleges bírósághoz fordulhatnak, a felek a választottbíró kijelölése útján biztosítani tudják, hogy a jogvitájukban speciális szakértelemmel rendelkező személy (például mérnök, gazdasági-, pénzügyi szakember) járjon el. A választottbíróági eljárások gyorsabbak a rendes bírósági eljárásnál, a választottbíróóság eljárása kevésbé kötött, tehát bizonyos eljárási kérdésekben a felek megállapodhatnak, annak hiányában pedig a választottbíróóság

---

⁵⁴ Uo. 17. § (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

⁵⁵ A Budapesti Ügyvédi Kamara Elnökségének ajánlása szerinti Eseti választottbíráskodás Eljárási Mintaszabályzata - módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva - 3. oldal <https://bpugyvedikamara.hu/per-nelkul/ugyvedek-mint-valasztott-birak/> (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

⁵⁶ Uo. 27. § (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

⁵⁷ Uo. 28. § (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

⁵⁸ Vbt. 47. §.

⁵⁹ A Budapesti Ügyvédi Kamara Elnökségének ajánlása i. m. 34. § (letöltés dátuma: 2023. április 26.), Itv. 55. §.

⁶⁰ U. o. 3. § (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

⁶¹ Pásztor Réka: A választottbíráskodás, mint a konfliktuskezelés alternatívája 2017/4. MISKOLCI JOGI SZEMLE 13. évfolyam 52 (2018) 2. szám 1. kötet 1.1.2. alpont https://antk.uni-nke.hu/document/akk-uni-nke-hu/Opuscula_Juv_4.pdf (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

⁶² <https://bpugyvedikamara.hu/per-nelkul/ugyvedek-mint-valasztott-birak/> (letöltés dátuma: 2023. április 26.).

határozza meg az eljárás menetét.⁶³ Ezen túl a választottbíróági eljárás - ellentétben a peres eljárással - nem nyilvános, továbbá az adott állandó választottbíróóság díjszabályzata szerinti díjat és költségeket kell megfizetni. Ennek mértéke általában magasabb, mint a peres elsőfokú eljárás során fizetendő illeték, azonban választottbíróági eljárás egyfokú (ezzel szemben peres eljárás másod-, sőt akár harmadfokon is folytatódhat, de akár ismételten le is kell folytatni), így végeredményben a választottbíróági eljárás a félre nézve kevesebb költséggel járhat.⁶⁴

Ezzel szemben *hátrányként* megemlíthető, hogy a polgári perhez képest költségesebb a választottbíróági eljárás megindítása, mivel ezen utóbbi eljárásban nincs a peres eljárásból ismert költségkezdvezményhez hasonló jogintézmény. Erre tekintettel pedig előfordulhat, hogy a felperes meg sem tudja indítani a választottbíróági eljárást.⁶⁵

Végezetül pedig a választottbíróági eljárás vonatkozásában előnyként, de akár hátrányként is lehet tekinteni arra, hogy az eljárás végén hozott ítélet végleges, tehát azzal szemben fellebbezésnek helye nincs.⁶⁶ Előnyt jelent mindenképp abból az okból, hogy az eljárás gyorsan lezárul, azonban hátránya, hogy a nyilvánvaló tévedés sem orvosolható.⁶⁷

Az alábbiakban a kártérítési igényérvényesítés szempontjából releváns két állandó választottbíróóságot mutatok be.

1.1. A Magyar Kereskedelmi- és Iparkamara mellett működő Állandó Választottbíróóság, mint alternatív vitarendezési fórum

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő Állandó Választottbíróóság Eljárási Szabályzata az alábbiak szerint határozza meg a Mintaklauzuláját:

---

⁶³ Boronkay Miklós - ifj. Wellmann György: A választottbíráskodás helyzete Magyarországon (Magyar Tudományos Akadémia / Hungarian Academy of Sciences Budapest ISSN 2064-4515, 2015. május 27., (3-5- oldal).

⁶⁴ Uo. 3-5. oldal.

⁶⁵ Uo. 5. oldal.

⁶⁶ Boronkay Miklós - ifj. Wellmann György: A választottbíráskodás helyzete Magyarországon (Magyar Tudományos Akadémia / Hungarian Academy of Sciences Budapest ISSN 2064-4515, 2015. május 27., (5. oldal)

Erdős Éva: A megújult választottbíróági eljárás MISKOLCI JOGI SZEMLE 14. évfolyam (2019) 1. különszám (47. oldal).

⁶⁷ Boronkay Miklós - ifj. Wellmann György i.m. 5. oldal.

„Bármely vita elbírálására, amely a jelen szerződésből vagy azzal összefüggésben, így különösen annak megszegésével, megszűnésével, érvényességével vagy értelmezésével kapcsolatban keletkezik, a felek az állami bírósági utat kizárják és alávetik magukat a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő Állandó Választottbíróság (Kereskedelmi Választottbíróság Budapest) kizárólagos és végleges döntésének azzal, hogy a Választottbíróság a saját (Gyorsított Eljárásra vonatkozó Alszabályzat rendelkezéseivel kiegészített) Eljárási Szabályzata szerint jár el, az eljáróválasztottbíró(k) száma ... (három/egy) és az eljárás során a ... (pl. magyar/német/angol) nyelvet kell alkalmazni. A felek kizárják a választottbíráskodásról szóló 2017. évi LX. törvény IX. Fejezetében szabályozott eljárásújítás lehetőségét. A jogvita eldöntésére alkalmazandó anyagi jog a ... jog, ide nem értve annak nemzetközi magánjogi szabályait.”

Az MKIK mellett működő Állandó Választottbíróság a gazdasági és kereskedelmi jogviták tekintetében jelent alternatív megoldást.⁶⁸

Amennyiben a felek egyezséget kötnek az eljárásban, vagy az eljárás akként zárul le, hogy a felek közösen kérik annak a megszüntetését, az eljárási költségeket a felek a megállapodásuk alapján viselik. Amennyiben a felek között nem születik megállapodás, a regisztrációs díjat, a választottbírói díjat és a választottbírói költségeket a felek egyenlő arányban, míg a saját felmerült költségeiket pedig maguk viselik.

A választottbírói ítéletnek a bíróság jogerős ítéletével azonos joghatása van, a végrehajtására a Vht. az irányadó.⁶⁹ A választottbírói ítélete ellen rendes perorvoslatnak - azaz fellebbezésnek - nincs helye. Ugyanakkor lehetősége van felek bármelyikének arra, hogy a választottbírói ítélet érvénytelenítése iránt keresetet indítson. Ebben az esetben a fél köteles keresetindítástól számított nyolc napon belül a keresetlevelet másolatban megküldeni a választottbírói részére.

A teljesség kedvéért a választottbírói eljárás kapcsán röviden érintem az Eljárási Szabályzatban rögzített *gyorsított eljárás* intézményét. Ebben az eljárásban az egyesbíró a felek beadványai alapján hozza meg a döntését, főszabály szerint a szóbeli tárgyalás mellőzése mellett. Az eljárás időtartama

---

⁶⁸ Magyar Kereskedelmi- és Iparkamara mellett működő Állandó Választottbíróság Eljárási Szabályzata 2022 <https://mkik.hu/alternativ-vitarendezes> (letöltés időpontja: 2023. április 26.).

⁶⁹ Boronkay Miklós-ifj. Wellmann György: A választottbíráskodás helyzet Magyarországon MTA Law Working Papers 2015/12.

ezen eljárási formánál lényegesen rövidebb, mivel az egyesbíró a gyorsított eljárást a jelölése/kijelölése kézhezvételétől számított három hónapon belül berekeszti.⁷⁰

A választottbíróság regisztrációs díja 25.000,- forint, a választottbíróági díj az eljárás tárgyának értékéhez kötött, az sávosan került meghatározásra. Ez utóbbi díj több elemből tevődik össze, így tartalmazza az adminisztrációs díjat, a választottbírói tiszteletdíjat, a tartalékalapot és a közterheket.⁷¹

Összességében a fentiek alapján elmondható, hogy MKIK eljárása a rendes perorvoslat hiánya miatt gyorsabb, emellett rugalmasabb és költség kímélőbb is, mint a többfokú, polgári peres eljárás.⁷²

1.2. Nemzeti Agrárgazdasági Kamara mellett működő Állandó Választottbíróság eljárása

Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara mellett szervezett Állandó Választottbíróság Eljárási Szabályzata MINTAKLAUZULA⁷³ szerint:

„A választottbíráskodásról szóló 2017. évi LX. törvény 59.§ (2) bekezdésének hatálya alá tartozó jogvita eldöntésére, amely a jelen szerződésből vagy azzal összefüggésben, annak létrejöttével, módosításával, teljesítésével, megszegésével, megszűnésével, érvényességével vagy értelmezésével kapcsolatban keletkezik, a felek alávetik magukat a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara mellett szervezett Állandó Választottbíróság (a továbbiakban: Választottbíróság) kizárólagos döntésének azzal, hogy a Választottbíróság a saját Eljárási Szabályzata szerint jár el.”

Az új eljárási szabályzat jelentős újítása, hogy regisztrációs, valamint az adminisztrációs díjak eltörlésre kerültek.⁷⁴ Amit a feleknek a választottbírói honoráriumot és a közterheit kell

---

⁷⁰ <https://mkik.hu/valasztottbirosag>

Magyar Kereskedelmi- és Iparkamara mellett működő Állandó Választottbíróság Eljárási Szabályzata 2022 V. MELLÉKLETEK 1. Melléklet - Alszabályzat a Gyorsított Eljárásról (letöltés időpontja: 2023. április 26.).

⁷¹ Uo. 53. §-a (letöltés időpontja: 2023. április 26.).

⁷² Uo. (letöltés időpontja: 2023. április 26.).

⁷³ <https://www.nak.hu/kamara/127-rolunk/valasztottbirosag/34-valasztottbirosag> (letöltés időpontja: 2023. április 26.).

⁷⁴ <https://www.nak.hu/kamara/127-rolunk/valasztottbirosag/34-valasztottbirosag> (letöltés időpontja: 2023. április 26.).

megfizetnie.⁷⁵ A NAK mellett működő Állandó Választottbíróság előtt lehetőség van arra, hogy az ügyeket egyfokú eljárás keretében, a speciális szakmai ismeretekkel rendelkező választottbírók 3-6 hónap alatt akár egyesbíróként, akár háromtagú tanácsban eljárva elbírálják, illetve szükség esetén a felek közötti egyezséget választottbírósági ítéletbe foglalják, amely már önmagában végrehajtható okirat.⁷⁶ Azt sem szabad elfelejteni, hogy a rendes bírósági eljárásokhoz képest a választottbírósági eljárás jelentősen *kötetlenebb, rugalmasabb*, mint a polgári peres eljárás.⁷⁷

A választottbírósági eljárás a keresetlevél benyújtásával és a választottbírósági díj beérkezését követő napon indul meg.⁷⁸

Az eljáró tanács az eljárást ítélettel vagy végzéssel fejezi be.⁷⁹ Hasonlóan a peres eljáráshoz az eljáró tanács ítéletet hoz abban az esetben, ha érdemben dönti el a jogvitát. Különbségként említhető meg, hogy akkor is ítélettel zárul az eljárás, ha a felek ítélet hozatalát kérik a közöttük létrejött egyezésnek megfelelően.⁸⁰

A választottbírósági ítélet hatálya megegyezik a jogerős bírósági ítélet hatályával.⁸¹ A két ítélet között az a *különbség*, hogy míg a választottbíróság ítélete végleges és kötelező, (a felek önként tartoznak annak eleget tenni), vagyis azzal szemben sem fellebbezésnek, sem felülvizsgálati eljárásnak nincsen helye, addig a peres eljárásban hozott ítélet esetében - ahogy azt fentebb láttuk - ez nem így van. Megjegyzendő, hogy a választottbírósági ítélet végrehajtására a Vht. vonatkozó rendelkezéseit tekintjük irányadónak.⁸²

Lehetőség van ugyanakkor a választottbíróság előtt *gyorsított eljárás* lefolytatását kérni, ami időtartamát tekintve még kedvezőbb, mint az „általános” választottbírósági eljárás. A gyorsított

---

⁷⁵ Uo. (letöltés időpontja: 2023. április 26.)

⁷⁶ Uo. (letöltés időpontja: 2023. április 26.)

⁷⁷ Uo. (letöltés időpontja: 2023. április 26.)

⁷⁸ Nemzeti Agrárgazdasági Kamara mellett működő Állandó Választottbíróság Eljárási Szabályzata Választottbírósági Díjszabályzata 2022. április 1. 26. § <https://www.nak.hu/kamarai/4181-allando-valasztottbirosag-eljarasi-szabalyzata-valasztottbirosagi-dijszabalyzata-2022-aprilis-1/file> (letöltés időpontja: 2023. április 26.)

⁷⁹ Uo. 42. § (letöltés időpontja: 2023. április 26.)

⁸⁰ Uo. 42. § (letöltés időpontja: 2023. április 26.)

⁸¹ Uo. 47. § (letöltés időpontja: 2023. április 26.)

⁸² Uo. 47. § <https://www.nak.hu/kamarai/4181-allando-valasztottbirosag-eljarasi-szabalyzata-valasztottbirosagi-dijszabalyzata-2022-aprilis-1/file> (letöltés időpontja: 2023. április 26.)

eljárásban ugyanis - lehetőség szerint - a kereset beérkezésétől számított *száz napon belül* befejeződik az eljárás.⁸³

A fenti eljárásokon túl a feleknek még egy további lehetőség áll rendelkezésre a vitás ügy rendezését illetően. Ugyanis, amennyiben a választottbírói eljárás még nem indult, a Választottbírói eljárás egy *egyeztető-közvetítő eljárást* folytathat le a felek között mindazon ügyekben, amelyekre hatásköre a kiterjed.⁸⁴ Erre abban az esetben is lehetőség van, ha még a felek választottbírói megállapodást nem kötöttek. Az egyeztető-közvetítő eljárást a felek bármelyike kérelmezheti, és attól sincsenek elzárva, hogy közös kérelmet terjesszenek elő az eljárás lefolytatása iránt. Az eljárás ezen formájában amennyiben létrejön a felek között az egyezség, azt a választottbírói tanács az egyeztető-közvetítő jegyzőkönyvbe foglalja.⁸⁵

A választottbírói eljárás költségei kapcsán a választottbírói díjakról, költségekről és a felek költségeiről szóló szabályzat tekintendő irányadónak. A díjak kiszámítása, előlegezése és megosztása, valamint a választottbírói költségek megtérítése a szabályzat alapján történik.⁸⁶

A választottbírói díj magába foglalja a választottbírói honoráriumot, a díjjal kapcsolatos közterheket, valamint az illetékekről szóló törvényben előírt eljárási illeték összegét azzal, hogy honoráriumot a választottbírói elnöke - a perértéket és a díjszabályzatot alapul véve - határozza meg. Az elnöknek joga van arra is, hogy az ügy bonyolultságára tekintettel honoráriumot legfeljebb 50 %-kal megemelje.⁸⁷

Előnye ezen fórum előtti eljárásnak, hogy a felek a vitás ügyeket viszonylag gyorsan - hat hónap vagy száz nap -, rugalmasan és előre kalkulálható költségkeretek között tudják rendezni.

Ugyanakkor *hátránya* lehet, hogy az eljárás költségvonzata magasabb lehet a peres eljárásban fizetendő perköltséghez viszonyítva.

---

⁸³ Uo. 49. § (11) bekezdés (letöltés időpontja: 2023. április 26.).

⁸⁴ Uo. 50. § (letöltés időpontja: 2023. április 26.).

⁸⁵ Uo. 50. § (letöltés időpontja: 2023. április 26.).

⁸⁶ A választottbírói díjakról, költségekről és a felek költségeiről szóló szabályzat (Díjszabályzat) <https://www.nak.hu/kamarai/4181-allando-valasztottbirosag-eljarasi-szabalyzata-valasztottbirosagi-dijszabalyzata-2022-aprilis-1/file> (letöltés időpontja: 2023. április 26.).

⁸⁷ Uo. 1. § (letöltés időpontja: 2023. április 26.).